

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind instituirea unui regim juridic distinct și temeinic fundamentat pentru categoriile diferite de drepturi bănești cuvenite victimelor regimului totalitar comunist

Analizând propunerea legislativă privind instituirea unui regim juridic distinct și temeinic fundamentat pentru categoriile diferite de drepturi bănești cuvenite victimelor regimului totalitar comunist, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b782 din 14.12.2010,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unui regim juridic distinct în ceea ce privește drepturile cuvenite victimelor regimului totalitar comunist, prin stabilirea principalelor categorii de drepturi de care beneficiază acestea, precum și prin modificarea și completarea Legii nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și a Decretului-lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată.

De asemenea, ținând seama de dispozițiile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și

completările ulterioare, propunerea legislativă trebuie să prevadă sursele de acoperire a micșorării veniturilor bugetului de stat.

Totodată, trebuie respectate atât prevederile art.7 din Legea responsabilității fiscale nr.69/2010, cât și dispozițiile art.33 din Legea nr.24/2000, republicată, care reglementează obligativitatea efectuării studiului de impact.

3. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative propuse la **art.4**, respectiv calificarea ca drepturi de securitate socială a indemnizațiilor lunare reglementate de prevederile art.4 și 5 din Decretul-lege nr.118/1990, republicat, semnalăm că, prin Decizia nr.1358/2010, Curtea Constituțională a reținut că aceste indemnizații reprezintă **despăgubiri pentru daunele morale suferite** de persoanele persecutate din motive politice în perioada comunistă. Ca urmare, Curtea a considerat că, prin reglementarea daunelor morale prin acte normative distincte - Decretul - lege nr.118/1990, republicat, și Legea nr.568/2009, cu modificările și completările ulterioare, pe de o parte și, Legea nr.221/2009, pe de altă parte - se instituie reglementări paralele, în dezacord cu prevederile art.16 din Legea nr.24/2000, republicată.

Totodată, în finalul considerentelor Deciziei nr.1358/2010, Curtea a precizat că, „așa cum a statuat în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr.415 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.294 din 5 mai 2010), atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte cele stabilite de Curtea Constituțională în considerentele și dispozitivul prezentei decizii”.

În aceste condiții, este necesară reanalizarea soluției legislative propuse și instituirea unei reglementări care să satisfacă toate criteriile de constituționalitate care rezultă din decizia Curții Constituționale sus-menționată.

4. Sub rezerva celor de mai sus, la forma actuală a proiectului, formulăm următoarele observații de redactare și de tehnică legislativă:

a) Pentru redarea corectă și completă a obiectului de reglementare al proiectului, precum și pentru respectarea rigorilor stilului normativ, propunem reformularea **titlului**, astfel:

„Lege privind regimul juridic al drepturilor cuvenite victimelor regimului totalitar comunist”

b) La **art.1 alin.(1)**, este necesară reanalizarea și reformularea normei propuse, întrucât vinovăția pentru „crime imprescriptibile împotriva umanității” nu poate fi stabilită prin lege, ci trebuie pronunțată de către instanțele de judecată. În plus, precizăm că, în sistemul dreptului

penal, vinovăția nu poate aparține unui regim politic, așa cum se prevede în text, ci numai unei persoane fizice sau juridice.

c) La **art.2 alin.(2)** este necesară reformularea normei propuse, întrucât sintagma „despăgubirile pentru prejudiciile materiale sunt destinate să repare prejudiciile materiale” este tautologică.

Totodată, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, indicarea Legii nr.221/2009, aflată la prima menționare în proiect, trebuie făcută sub forma „Legea nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare”.

La **alin.(5)**, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „Este interzisă interzisă diminuarea” trebuie înlocuită cu expresia „Este interzisă diminuarea”.

d) La **art.4 alin.(1)**, pentru rigoarea normei de trimitere, expresia „Decretul-Lege nr.118/1990” trebuie înlocuită cu sintagma „Decretul-lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat”.

Pentru același motiv, la **alin.(2)**, expresia „Decretului-Lege nr.118/1990” trebuie înlocuită cu sintagma „Decretului-lege nr.118/1990, republicat”.

e) La **art.5**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, partea introductivă trebuie reformulată, astfel:

„**Art.5.** - Legea nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.396 din 11 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:”.

Pentru același motiv, **partea dispozitivă a pct.1 - 4** trebuie reformulată, astfel:

„**1.** După alineatul (1) al articolului 2 se introduce un nou alineat, alin.(2), cu următorul cuprins:”.

„**2.** La alineatul (1) al articolului 5, partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„**3.** La articolul 5 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„4. La articolul 5 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, lit.a¹), cu următorul cuprins:”.

Semnalăm că, prin Legea nr.202/2010, la art.5 din Legea nr.221/2009 a fost deja introdus alin.(1¹), astfel încât, dacă se intenționează păstrarea actualului alin.(1¹) al art.5, proiectul trebuie să aibă în vedere introducerea a două noi alineate, alin.(1²) și (1³). Prin urmare, actualele **pct.5 și 6 ale art.5** din proiect trebuie comasate într-un singur punct, cu următoarea parte dispozitivă:

„5. După alineatul (1¹) al articolului 5 se introduc două noi alineate, alin.(1²) și (1³), cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente ale art.5 trebuie renumerotate, iar partea dispozitivă a actualului pct.6 trebuie eliminată.

În situația în care se intenționează modificarea actualului alin.(1¹) al art.5 din actul normativ de bază, **partea dispozitivă a punctelor 5 și 6 ale art.5** din proiect trebuie reformulată, astfel:

„5. Alineatul (1¹) al articolului 5 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„6. După alineatul (1¹) al articolului 5 se introduce un nou alineat, alin.(1²), cu următorul cuprins:”.

f) Din aceleași considerente de tehnică legislativă, **partea dispozitivă a pct.7 și 8 ale art.5** trebuie reformulată, astfel:

„7. Alineatul (2) al articolului 5 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„8. După alineatul (2) al articolului 5 se introduce un nou alineat, alin.(2¹), cu următorul cuprins:”.

g) La art.5 alin.(1²), astfel cum este propus la **art.5 pct.6** din proiect, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „nu sunt obligate să facă dovada” trebuie înlocuită cu expresia „nu au obligația de a face dovada”.

h) La **art.5 pct.7**, referitor la norma propusă pentru art.5 alin.(2) teza finală, sugerăm reanalizarea soluției legislative privind instituirea obligației instanței de control de a rejudeca pricina **în toate situațiile** în care aceasta anulează, după caz, casează hotărârea atacată. Avem în vedere faptul că, în situația în care hotărârea atacată a fost pronunțată de o instanță necompetentă, părțile ar fi private de un grad de jurisdicție.

Totodată, soluția legislativă propusă ar trebui reanalizată și în raport cu dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la soluțiile care se pot pronunța în apel și în recurs, astfel cum acestea au fost modificate, **în scopul accelerării soluționării proceselor**, prin Legea nr.202/2010.

i) La **art.6**, semnalăm că abrogarea art.XIII din Legea nr.202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor nu este corectă, întrucât acest articol are în vedere exclusiv modificarea unor dispoziții ale Legii nr.221/2009. Or, potrivit art.62 din Legea nr.24/2000, republicată, dispozițiile de modificare și de completare **se încorporează**, de la data intrării lor în vigoare, **în actul de bază, identificându-se cu acesta**, iar intervențiile ulterioare de modificare sau de completare trebuie raportate tot la actul de bază. Prin urmare, **art.6** din proiect trebuie eliminat, urmând ca articolele subsecvente să fie renumerotate.

În aceste condiții, întrucât soluția legislativă cuprinsă în art.4 alin.(6) din actul normativ de bază este diferită de cea prevăzută la art.5 alin.(2), astfel cum este propus la **art.5 pct.7** din proiect, este necesară completarea **art.5** din proiect cu un nou punct, introdus după pct.1, cu următoarea parte introductivă:

„2. Alineatul (6) al articolului 4 se abrogă”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente trebuie renumerotate.

j) La actualul **art.7**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, partea introductivă trebuie reformulată, astfel:

„... - După articolul 15 din Decretul-lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.631 din 23 septembrie 2009, se introduce un nou articol, art.16, cu următorul cuprins:”.

k) La actualul **art.9**, având în vedere exigențele de tehnică legislativă, este necesară reformularea textului, astfel:

„... - Legea nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.396 din 11 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILEA

București

Nr. 27/11.01.2011

D.-L. nr. 118/1990

M. Of. nr. 50/9 apr. 1990

Decret-lege privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri

(v. D.C.C. nr. 55/2000 (art.13 alin.(1) și (2))- M. Of, nr. 366/7 aug.2000; D.C.C. nr. 148/2001 (art.8 alin.(3))- M. Of. nr. 592/20 sept.2001;D.I.C.C.J. nr. 32/2009 - (art. 1 alin. (1) lit. a) - M.Of. nr. 137 2 mar. 2010)

(v. indexări)

1 republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 631/23 sep. 2009

Decret-lege privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri

L. nr. 202/2010

M. Of. nr. 714/26 oct. 2010

Lege privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor

1 promulgată prin D. nr. 1042/2010 M. Of. nr. 714/26 oct. 2010

Decret pentru promulgarea Legii privind unele măsuri pentru
accelerarea soluționării proceselor

Lege privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

- 1 promulgată prin D. nr. 897/2009 M. Of. nr. 396/11 iun. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989
- 2 modificări prin O.U.G. nr. 62/2010 M. Of. nr. 446/1 iul. 2010 *modifică art. 5 alin. (1) lit. a); introduce alin. (1_1) la art. 5*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente
- 3 modificări prin L. nr. 202/2010 M. Of. nr. 714/26 oct. 2010 *modifică art. 5 alin. (1) partea introductivă și alin. (2); introduce alin. (6) la art. 4*
Lege privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor
- 4 modificări prin D.C.C. nr. 1354/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 *suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) (termenul se împlinește la data de 30 dec. 2010), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție*
Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente
- 5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 1354/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 *art. 5 alin. (1) lit. a)*
Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente
- 6 modificări prin D.C.C. nr. 1358/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 *suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi (termenul se împlinește la data de 30 dec. 2010), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție*
Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989
- 7 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 1358/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 *art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi*
Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989

3 modificări prin D.C.C. nr. 1360/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010

Decizia nr. 1.360 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi (termenul se împlinește la data de 30 dec. 2010), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție

9 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 1360/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010

Decizia nr. 1.360 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi